

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně ve veřejném zasedání konaném dne 12. 12. 2019 v Brně v trestní věci **obžalovaných T.K., nar. XXXXX**, trvale bytem XXXXX, a **M.Š., nar. XXXXX**, trvale bytem XXXXX, u obou adresa pro doručování XXXXX, Brno, projednal **odvolání státního zástupce** Městského státního zastupitelství v Brně proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2019, č. j. 7 T 143/2018-1078, a v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Haliny Černé a soudců JUDr. Jaroslava Pálky a Mgr. Petra Hlaviny rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e .**

Za splnění podmínek uvedených v § 259 odst. 3, odst. 4 trestního řádu se **nově** rozhoduje tak, že se **obžalovaní:**

1. **T.K.**, narozený XXXXX, lékař XXXXX,, trvale bytem XXXXX, adresa pro doručování XXXXX,
2. **M.Š.**, narozený XXXXX, vedoucí lékař XXXXX, trvale bytem XXXXX, adresa pro doručování XXXXX,
- 3.

podle § 226 písmeno b) trestního řádu **zprošťují** obžaloby státního zástupce Městského státního zastupitelství v Brně ze dne 22. 10. 2018, č. j. 3 ZT 147/2016-96, pro skutek spočívající v tom, že

dne 18. 6. 2015 na klinice reprodukční medicíny XXXX na ulici XXX v Brně, jako její lékaři, při poskytování zdravotních služeb poškozeným V.H., nar. XXXXX a L.Š., nar. XXXXX porušili ustanovení § 49 odst. 1 písm. a), c) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, když poté, co K. odebral v celkové narkóze poškozené V.H. 32 vajíček a poškozené L.Š. 15 vajíček z hyperstimulovaných vaječníků, při následném sledování vývoje zdravotního stavu podcenili K. i Š. možnost vzniku krvácení při odběru vajíček punkční vaginální technikou jako jednu z nejpravděpodobnějších možných komplikací, které se po odběru mohou rozvinout, a přestože obě poškozené měly objektivní zdravotní problémy, konkrétně je opakovaně nebylo možné obě vertikalizovat, u poškozené H. to byly dále nevolnost a bolesti v podbříšku a poškozená Š. po celou dobu dále upozorňovala na únavu, rozhodli se obě poškozené pouze sledovat namísto jejich odeslání do vyššího zdravotnického zařízení, i když neměli k dispozici potřebné přístrojové vybavení a možnost laboratorní kontroly ke zjištění či vyvrácení zdravotních komplikací, a to obzvláště za situace, kdy si museli být vědomi zvýšeného rizika vzniku možných komplikací, zejména v podobě ovariálního hyperstimulačního syndromu (OHSS), a to především v důsledku předchozího naordinování zbytečně vysokých dávek folikulostimulačního hormonu ze strany K., jejichž aplikace byla oběma poškozeným provedena v době od 6. 6. 2015 do 16. 6. 2015, tedy hodnotili zdravotní potíže nedostatečně kriticky a zejména opožděně, protože tak u obou poškozených znemožnili včasný transport a včasný zásah k zastavení nitrobřišního krvácení, kdy o transportu poškozené V. H. do vyššího zdravotnického zařízení měli s ohledem na její stav a nemožnost laboratorní kontroly rozhodnout v časovém intervalu od 11:45 hod. nejpozději do 13:00 hod. a o transportu poškozené L.Š. do vyššího zdravotnického zařízení měli rozhodnout v intervalu od 11:30 hod., nejpozději však do 15:00 hod., přičemž

1. žádost o převoz poškozené V. H. na gynekologicko-porodnickou kliniku Fakultní nemocnice Brno (dále jen FN Brno) učinil K. telefonicky až ve 14:08 hod., kdy oproti všem doporučením žádal Zdravotnickou záchrannou službu Jihomoravského kraje (dále jen ZZS JmK) o vyslání posádky bez lékaře, přestože o závažnosti jejího stavu věděl, v průběhu převozu pak byli záchranáři nuceni přehodnotit cíl udaný K. a dohodli přijetí poškozené přes Urgentní příjem FN Brno, neboť ve 14:48 hodin došlo k dalšímu zhoršení jejího stavu, a to snížení tlaku krve na 80/20 torr (mm Hg), zvýšení tepové frekvence na 130 pulsů za minutu, poškozená byla "spavá" měla snížený kontakt s okolím, ve FN Brno byla přijata v 15:08 hod. již v kritickém stavu, kdy bezodkladně byla provedena řada nejnutnějších vyšetření a okamžitě byla indikována pro masivní krvácení do dutiny břišní k operaci z vitální indikace, tedy život zachraňujícímu zákroku, při operaci bylo zjištěno a odsáto celkem 4,5 litru tmavě červené nesražené krve s velkou pravděpodobností ředěné výpotkem z břišní dutiny, bylo staveno krvácení z rozbledlých vaječníků zvětšených na 8x10 cm, z vesikouterinní plíky a dělohy, při operaci se rozvinul plicní edém a došlo k srdeční zástavě a po neúspěšné kardiopulmonální resuscitaci došlo v 17:44 hod. k úmrtí poškozené na operačním stole, ke kterému došlo v důsledku nestavěného vnitřního krvácení, které trvalo příliš dlouhou dobu, vyvolalo konsumpční diseminovanou intravaskulární koagulopatii (DIK), hypovolemický šok, když k úmrtí poškozené nemuselo dojít, pokud by ji lékaři K. a Š. adekvátně sledovali, provedli správnou diagnostickou rozvalu k příčině potíží a včas ji odeslali do vyššího zdravotnického zařízení, kde by jí byla poskytnuta adekvátní péče,

2. převoz poškozené L.Š. do Nemocnice Milosrdných bratří v Brně (dále jen NMB) uskutečnil až v 17:20 hod. a oproti všem doporučením sám Š. svým osobním vozidlem bez dalšího zdravotníka, přestože poškozená měla kolapsové stavy při vertikalizaci, v NMB pak bylo nutné v 00:15 hod. dne 19. 6. 2015 provést operaci, neboť při odběru vajíček došlo u poškozené k poranění křehkých vaječníků, v pravém byl zjištěn krvácející perforační otvor cca 1 cm a v levém cca 2 cm, kdy v důsledku pozdního zjištění uvedeného poranění došlo u poškozené k rozvoji krvácivých komplikací s poruchou krevní srážlivosti a bylo nezbytné odstranit její poraněný levý vaječník a vejcovod jako nezbytný výkon, který definitivně zastavil probíhající krvácení, po

operaci se však u L.Š. vyvinul vážný, život ohrožující stav, a to dechová nedostatečnost, porucha krevní srážlivosti a selhání ledvin, tento vážný stav byl léčen ve FN Brno, odkud byla poškozená dne 1. 7. 2015 propuštěna do domácího ošetřování ve stabilizovaném stavu, následně však trpěla vysokou únavností, její léčba pokračovala u jejího praktického lékaře až do dne 31. 7. 2015, celkově ji omezila v obvyklém způsobu života po dobu celkem 6 týdnů a 2 dnů, a dále se u poškozené po hospitalizacích rozvinula posttraumatická stresová porucha (PTSP) jako následek komplikací spojených s odběrem vajíček projevující se navracením vzpomínek provázených silnou úzkostí, trpěla panickými úzkostnými stavy před a při aplikaci injekcí, psychickou labilitou s poruchami nálad, depresivními stavy, nárůstem ostražitých postojů vůči okolí s uzavíráním se a vyhýbáním kontaktů, obavami z lidí, které mají spojitost s jejím stavem, stavy psychického vyčerpání, méně si důvěřovala, tato se sice v průběhu dalších dvou měsíců od hospitalizace upravila natolik, že poškozená byla schopná nastoupit do zaměstnání, ale přetrvává do současné doby, její průběh je však již mírný a prognóza odeznění poruchy je příznivá, přičemž odebrání levého vaječníku a vejcovodu poškozené, rozvoji život ohrožujícího stavu a dalších výše uvedených komplikací, v důsledku kterých byla citelně omezena v obvyklém způsobu života po výše uvedenou dobu, bylo možno předejít anebo alespoň snížit riziko jejich vzniku, případně zmírnit jejich průběh tím, pokud by K. a Š. poškozenou adekvátně sledovali, provedli správnou diagnostickou rozvalu k příčině potíží a včas ji odeslali do vyššího zdravotnického zařízení, kde by jí byla poskytnuta adekvátní péče,

v čemž bylo podanou obžalobou spatřováno spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad 1.) a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad 2.),

nebot' na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem i doplněných soudem v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byli obžalováni T.K. a M.Š. podle § 226 písm. a) trestního řádu zproštění obžaloby státního zástupce Městského státního zastupitelství v Brně ze dne 22. 10. 2018 č. j. 3 ZT 147/2016-96 pro skutek, že dne 18. 6. 2015 na klinice reprodukční medicíny XXXX na ulici XXXX v Brně, jako její lékaři, při poskytování zdravotních služeb poškozeným V.H., nar. XXXXX a L.Š., nar. XXXXX porušili ustanovení § 49 odst. 1 písm. a), c) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, když poté, co K. odebral v celkové narkóze poškozené V.H. 32 vajíček a poškozené L.Š. 15 vajíček z hyperstimulovaných vaječníků, při následném sledování vývoje zdravotního stavu podcenili K. i Š. možnost vzniku krvácení při odběru vajíček punkční vaginální technikou jako jednu z nejpravděpodobnějších možných komplikací, které se po odběru mohou rozvinout, a přestože obě poškozené měly objektivní zdravotní problémy, konkrétně je opakovaně nebylo možné obě vertikalizovat, u poškozené H. to byly dále nevolnost a bolesti v podbříšku a poškozená Š. po celou dobu dále upozorňovala na únavu, rozhodli se obě poškozené pouze sledovat namísto jejich odeslání do vyššího zdravotnického zařízení, i když neměli k dispozici potřebné přístrojové vybavení a možnost laboratorní kontroly ke zjištění či vyvrácení zdravotních komplikací, a to obzvláště za situace, kdy si museli být vědomi zvýšeného rizika vzniku možných komplikací, zejména v podobě ovariálního hyperstimulačního syndromu (OHSS), a to především v důsledku předchozího naordinování zbytečně vysokých dávek folikulostimulačního hormonu ze strany K., jejichž aplikace byla oběma poškozeným provedena v době od 6. 6. 2015 do 16. 6. 2015, tedy hodnotili zdravotní potíže nedostatečně kriticky a zejména opožděně, protože tak u obou poškozených znemožnili včasný transport a včasný zásah k zastavení nitrobřišního krvácení, kdy o transportu poškozené V. H. do vyššího zdravotnického zařízení měli s ohledem na její stav a nemožnost laboratorní kontroly rozhodnout v časovém intervalu od 11:45 hod. nejpozději do 13:00 hod. a o

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

transportu poškozené L.Š.do vyššího zdravotnického zařízení měli rozhodnout v intervalu od 11:30 hod., nejpozději však do 15:00 hod., přičemž 1. žádost o převoz poškozené V. H. na gynekologicko-porodnickou kliniku Fakultní nemocnice Brno (dále jen FN Brno) učinil K. telefonicky až ve 14:08 hod., kdy oproti všem doporučením žádal Zdravotnickou záchrannou službu Jihomoravského kraje (dále jen ZZS JmK) o vyslání posádky bez lékaře, přestože o závažnosti jejího stavu věděl, v průběhu převozu pak byli záchranáři nuceni přehodnotit cíl udaný K. a dohodli přijetí poškozené přes Urgentní příjem FN Brno, neboť ve 14:48 hodin došlo k dalšímu zhoršení jejího stavu, a to snížení tlaku krve na 80/20 torr (mm Hg), zvýšení tepové frekvence na 130 pulsů za minutu, poškozená byla "spavá" měla snížený kontakt s okolím, ve FN Brno byla přijata v 15:08 hod. již v kritickém stavu, kdy bezodkladně byla provedena řada nejnutnějších vyšetření a okamžitě byla indikována pro masivní krvácení do dutiny břišní k operaci z vitální indikace, tedy život zachraňujícímu zákroku, při operaci bylo zjištěno a odsáto celkem 4,5 litru tmavě červené nesražené krve s velkou pravděpodobností ředěné výpotkem z břišní dutiny, bylo staveno krvácení z rozbředlých vaječníků zvětšených na 8x10 cm, z vesikouterinní pliky a dělohy, při operaci se rozvinul plicní edém a došlo k srdeční zástavě a po neúspěšné kardiopulmonální resuscitaci došlo v 17:44 hod. k úmrtí poškozené na operačním stole, ke kterému došlo v důsledku nestavěného vnitřního krvácení, které trvalo příliš dlouhou dobu, vyvolalo konsumpční diseminovanou intravaskulární koagulopatii (DIK), hypovolemický šok, když k úmrtí poškozené nemuselo dojít, pokud by ji lékaři K. a Š. adekvátně sledovali, provedli správnou diagnostickou rozvahu k příčině potíží a včas ji odeslali do vyššího zdravotnického zařízení, kde by jí byla poskytnuta adekvátní péče,

2. převoz poškozené L.Š. do Nemocnice Milosrdných bratří v Brně (dále jen NMB) uskutečnil až v 17:20 hod. a oproti všem doporučením sám Š. svým osobním vozidlem bez dalšího zdravotníka, přestože poškozená měla kolapsové stavy při vertikalizaci, v NMB pak bylo nutné v 00:15 hod. dne 19. 6. 2015 provést operaci, neboť při odběru vajíček došlo u poškozené k poranění křehkých vaječníků, v pravém byl zjištěn krvácející perforační otvor cca 1 cm a v levém cca 2 cm, kdy v důsledku pozdního zjištění uvedeného poranění došlo u poškozené k rozvoji krvácivých komplikací s poruchou krevní srážlivosti a bylo nezbytné odstranit její poraněný levý vaječník a vejcovod jako nezbytný výkon, který definitivně zastavil probíhající krvácení, po operaci se však u L.Š. vyvinul vážný, život ohrožující stav, a to dechová nedostatečnost, porucha krevní srážlivosti a selhání ledvin, tento vážný stav byl léčen ve FN Brno, odkud byla poškozená dne 1. 7. 2015 propuštěna do domácího ošetřování ve stabilizovaném stavu, následně však trpěla vysokou únavností, její léčba pokračovala u jejího praktického lékaře až do dne 31. 7. 2015, celkově ji omezila v obvyklém způsobu života po dobu celkem 6 týdnů a 2 dnů, a dále se u poškozené po hospitalizacích rozvinula posttraumatická stresová porucha (PTSP) jako následek komplikací spojených s odběrem vajíček projevující se navracením vzpomínek provázených silnou úzkostí, trpěla panickými úzkostnými stavy před a při aplikaci injekcí, psychickou labilitou s poruchami nálad, depresivními stavy, nárůstem ostražitých postojů vůči okolí s uzavíráním se a vyhýbáním kontaktů, obavami z lidí, které mají spojitost s jejím stavem, stavy psychického vyčerpání, méně si důvěřovala, tato se sice v průběhu dalších dvou měsíců od hospitalizace upravila natolik, že poškozená byla schopná nastoupit do zaměstnání, ale přetrvává do současné doby, její průběh je však již mírný a prognóza odeznění poruchy je příznivá, přičemž odebrání levého vaječníku a vejcovodu poškozené, rozvoji život ohrožujícího stavu a dalších výše uvedených komplikací, v důsledku kterých byla citelně omezena v obvyklém způsobu života po výše uvedenou dobu, bylo možno předejít anebo alespoň snížit riziko jejich vzniku, případně zmírnit jejich průběh tím, pokud by K.a Š. poškozenou adekvátně sledovali, provedli správnou diagnostickou rozvahu k příčině potíží a včas ji odeslali do vyššího zdravotnického zařízení, kde by jí byla poskytnuta adekvátní péče, v čemž bylo podanou obžalobou spatřováno spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad I.) a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad II.)neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž jsou obžalovaní stíháni.

2. Uvedený rozsudek napadl včas podaným odvoláním státní zástupce Městského státního zastupitelství v Brně, přičemž toto odvolání směřuje v neprospěch obou obžalovaných do zprošťujícího výroku o vině napadeného rozsudku. Státní zástupce, aniž by zabíhal do detailů vedení tohoto procesu má za to, že již od počátku dokazování v této věci bylo z jeho průběhu a způsobu jeho vedení patrné, jak soud na danou věc nahlíží a kam chce dokazování dovést (a státní zástupce tak byl namísto obhajobou konfrontován de facto soudem), což by i při přiznání práva soudu I. stupně, resp. jeho senátu, na subjektivní názor na věc již v počátku řízení před soudem, nemělo být patrné, alespoň v průběhu procesu a během dokazování, neboť to může reálně snižovat důvěru v nestrannost rozhodování soudu vůči oběma stranám řízení. Namítá, že se nalézací soud zjevně nevypořádal s některými podstatnými důkazy, resp. tyto narušují soudržnost konstrukce jeho závěrů, kterými odůvodnil svůj, nyní napadený, postup. Předně se nalézací soud již od počátku dokazování zaměřil zejména na obžalovanými uplatněnou obhajobu týkající se spekulativního vlivu předmětného anestetika Propofol, který v této věci nemohl být a také ani nebyl nijak prokázán, protože jde v tomto smyslu toliko o nepodložené úvahy až spekulace. Vliv uvedeného anestetika na vznik a rozvoj zdravotních komplikací u obou poškozených v této věci však nebyl žádným důkazem potvrzen, naopak v tomto směru byl v rámci odůvodnění napadeného rozsudku zcela opomenut důkaz v podobě pitvy V. H., resp. závěry soudních lékařů, kteří jednoznačně a neoddiskutovatelně případný septický šok v důsledku teoretické kontaminace anestetika vyloučili (tedy „mikrobiologické smrti“ pacientky) a jako příčinu smrti zcela nezpochybnitelně konstatovali hypovolemický šok po krvácení do dutiny břišní a rozvoj tzv. disseminované intravaskulární koagulopatie (DIK) při stavu po punkci vaječníků. V tomto směru je možno odkázat i na závěry znalce MUDr. Z.. Pokud pak jde o úvahy nalézacího soudu na téma možného tzv. Propofolového (infusního) syndromu (PRIS), pak tyto byly zcela jasně vyvráceny nejen znalcem MUDr. Z., ale i soudem přibraným znalcem ad hoc MUDr. D.. Dalším podstatným momentem, na podkladě kterého nalézací soud rozvedl své úvahy a dospěl ke zprošťujícímu rozsudku, je potvrzení vzniku a stanovení případného stupně tzv. OHSS u pacientek, na čemž se však jednotliví, na věci zúčastnění, znalci nedokázali sice shodnout, nicméně z hlediska koncepce obžaloby spočívající v neadekvátní, opožděné pooperační péči obžalovaných o obě poškozené, však není tato skutečnost z hlediska uvedené konstrukce obžaloby tím podstatným, neboť v podstatě lze podstatu obžaloby stručně formulovat tak, že ať již bylo příčinou vzniku zdravotních komplikací poškozených cokoliv, byli to právě obžalovaní, kdo jednak mohli a jednak zejména měli jednat adekvátněji jinak, resp. především dříve, a to s přihlédnutím k (ne)vybavenosti jejich pracoviště. Podstatou posouzení celé věci (z hlediska zavinění obžalovaných, alespoň dle názoru státního zástupce) je tak nerozpoznané krvácení, nikoli vznik či průběh OHSS! Pro úplnost pak státní zástupce poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR s judikatorním významem pod sp. zn. 8 Tdo 193/2010, na podkladě něhož má státní zástupce za to, že opožděné jednání (či včasné nejednání) obžalovaných může být v dané věci právě jednou z několika možných dalších a dostatečně významných příčin následků, tj. jedním článkem z řetězu, bez kterého by následek v podobě smrti, resp. těžké újmy na zdraví u poškozených, nenastal nebo alespoň ne v takové podobě jak za těchto okolností popisovaných ve výroku obžaloby nastal. Pokud pak jde o prodlení obžalovaných v péči o obě pacientky a časové souvislosti, poukazuje státní zástupce na skutečnost, že MUDr. F., jehož znalecký posudek byl z hlediska podání obžaloby stěžejním, sice do jisté míry u výsledku u HL dne 2.4.2019 korigoval jednoznačnost svých písemných vyjádření ve svém znaleckém posudku s odkazem na rozdíly v hodnocení situace ex post a ex ante, nicméně k dotazům státního zástupce, aby se v tomto směru jednoznačně vyjádřil k posouzení pooperační péče obžalovaných z hlediska její včasnosti a adekvátnosti, pak potvrdil, že odkazuje na již ve svém posudku dříve uvedené časy, které hodnotí jako limitní pro nutnost převozu pacientek do vyššího zdravotnického zařízení, a to časy 11:45 u V. H. a 14:50 u L.Š.. Na posouzení jednání obžalovaných, v době po zákroku z hlediska pooperační péče, jako opožděného pak i u HL dne 28.2.2019 setrval i znalec MUDr. Z., sic jednoznačně v tomto

smyslu toliko jen u V. H.. Na tomto místě státní zástupce, stejně jako ve své závěrečné řeči (do které bylo předsedkyní senátu státnímu zástupci opakovaně vstoupeno z důvodu její „přílišné délky“), poukazuje na skutečnost, že znalci obhajoby, následně takto poučení a slyšení v řízení před soudem, neměli v době podání svých posudků v přípravném řízení a ani poté v řízení před soudem k dispozici, na rozdíl od řádně přibraných znalců dle § 105 odst. 1 tr. řádu, kompletní spisový materiál. Pokud tak měl nalézací soud pochybnosti o závěrech znaleckých posudků z přípravného řízení v návaznosti na obsah výpovědí znalců v řízení před soudem (na rozdíl od státního zástupce, který z těchto důvodů níže uvedený procesní postup v řízení před soudem nenavrhoval), mohl a měl ve věci přibrat znalce, resp. znalecký ústav, k opatření tzv. superposudku, který by reagoval na všechny výše uvedené, resp. sporné momenty.

Na tomto místě státní zástupce znovu poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ve věci 8 Tdo 193/2010 týkající se mimo jiné gradace příčinné souvislosti při hodnocení postupu lékaře z hlediska lege či non lege artis, z něhož vyplývá, že v tomto smyslu může být jednání obžalovaných toliko jednou z příčin (nepochybně dostatečně významnou) následku, tedy „jedním článkem z řetězu“, a i tak je na místě dovozovat jejich možnou trestněprávní odpovědnost. S ohledem na uvedené skutečnosti proto státní zástupce závěrem podaného odvolání navrhnul, aby Krajský soud v Brně, jako soud odvolací, vyhověl podanému odvolání státního zástupce proti výroku o vině napadeného rozsudku a dle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu napadený rozsudek ve výroku o vině dle § 259 odst. 1 tr. řádu zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému rozhodnutí, ve kterém jej zaváže zaobírat se shora naznačenými úvahami a z nich vyplývajících právními a procesními závěry, resp. doplnit dokazování nejméně opatřením znaleckého posudku ústavu, příp. dalším způsobem, na podkladě čehož pak nalézací soud následně učiní adekvátní a odpovídající rozhodnutí.

3. Odvolací soud podle hledisek § 254 odst. 1 trestního řádu ohledně obou obžalovaných přezkoumal zákonnost a odůvodněnost celého zprošťujícího výroku o vině, proti němuž bylo odvolání podáno, i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, by odvolací soud přihlédl, jen pokud by měly vliv na správnost výroku, proti němuž bylo odvolání podáno. Odvolání státního zástupce však v zásadě, vyjma zprošťujícího důvodu dle § 226 písm. a) tr. řádu, důvodným neshledal.
4. Předně odvolací soud dospěl k závěru, že ve věci není potřeba provést ještě nějaké další důkazy, a to ani státním zástupcem nyní navrhovaný „superposudek“, když v závěru hlavního líčení vlastně ani žádné důkazy nenavrhoval. Soud I. stupně podle názoru odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu provedl dokazování v potřebném rozsahu a učinil ve věci úplná a správná skutková zjištění, která mají plnou oporu ve výsledcích provedeného dokazování, a v otázce viny obou obžalovaných z nich v zásadě vyvodil stavu věci i zákonu odpovídající právní závěry. Svá skutková zjištění soud I. stupně opřel o výpovědi obou obžalovaných, kteří se od samého počátku trestního stíhání hájí tím, že se žalované trestné činnosti po subjektivní ani objektivní stránce nedopustili, o výpovědi svědků, o znalecké posudky z různých odvětví oboru zdravotnictví, jak jsou velmi podrobně rozvedeny v odůvodnění napadeného rozsudku, jakož i o další důkazy, o jejichž věrohodnosti neměl soud důvodu pochybovat, a které v rámci dokazování u hlavního líčení provedl. Odvolací soud velmi pečlivě zvažoval námitky státního zástupce uvedené v podaném odvolání, přesto se po prostudování věci přiklonil ke stanovisku soudu I. stupně. Po provedeném dokazování i podle názoru odvolacího soudu dospěl soud nalézací ke správnému závěru, že nelze ohledně skutku uvedeného v podané obžalobě ani u jednoho z obžalovaných jednoznačně a bez pochybností dovodit, že tento je ve vztahu k nim trestným činem. I odvolací soud má za to, že v projednávané trestní věci není dána potřebná míra jistoty při stanovení subjektivní, a vlastně i objektivní stránky žalovaných nedbalostních trestných činů, zvláště když státní zástupce sám v závěru hlavního líčení navrhnul úpravu návětí předmětného skutku vztahujícímu se k oběma obžalovaným. Je výsledkem dokazování, a soud I. stupně na to správně poukazuje, že nelze určit jedinou příčinu poškození zdraví u obou poškozených, ale

jedná se o celý řetězec navazujících událostí a příčin, jež v odůvodnění napadeného rozsudku velmi podrobně rozebírá a na něž lze odkázat. I podle názoru odvolacího soudu v tomto konkrétním případě nebyl prokázán příčinný vztah v trestněprávním smyslu mezi jednáním obžalovaných a způsobení těžké újmy na zdraví poškozené Š.. Tato byla převezena na vyšší zdravotnické pracoviště cca 9 hodin po provedení odběru vajíček, a to ve stavu, který neindikoval žádný chirurgický zákrok. Ještě dalších šest hodin byla poškozená Š. na vyšším pracovišti pozorována, než bylo přikročeno k chirurgickému zákroku, při kterém byl poškozen odstraněn levý vaječník a vejcovod. Nebylo přitom prokázáno, že k tomuto zákroku došlo z důvodu neodborného provedení odběru oocytů obžalovaným K., resp. z důvodu následné nesprávné péče o poškozenou oběma lékaři - obžalovanými. Naopak nelze vyloučit, že vliv na zdravotní stav poškozené Š. mělo nesprávné použití anesteziologického přípravku, resp. rozvoj sepse (septického šoku) z důvodů, které nebyly nikdy jednoznačně objektivizovány. S ohledem na připojený trestní spis a vyjádření SÚKL nalézací soud správně poukazuje na to, že se nabízí vysvětlení v podobě vlivu nějakým způsobem kontaminovaného anestetika Propofol. Nelze tak přisvědčit názoru státního zástupce, jenž byl v hlavním líčení přinejmenším zpochybněn, že ve vztahu k poškozené Š. obžalovaní lékaři jednali liknavě a bez náležité odborné opatrnosti.

5. Pokud jde o poškozenou H., pak zde se nalézací soud dostatečně podrobně zabýval všemi skutečnostmi zjištěnými v hlavním líčení, kdy navíc přihlédl k těžšímu následku, který u této poškozené nastal, a rovněž k okolnostem, za nichž k takovému následku došlo. I ohledně této poškozené podle názoru odvolacího soudu není možné dovodit, že oba obžalovaní lékaři při včasnosti poskytnutí péče pochybili, když v 11:45 hodin, kdy si poškozená poprvé (dle dekurzu) stěžovala na bolesti v podbřišku a objevila se u ní nevolnost, nezajistili její přeložení na vyšší odborné pracoviště, neboť v té době pro to nebyl reálný důvod. Nalézací soud důvodně neshledal v postupu obžalovaných chybu, neboť tito kontrolovali pravidelně tlak a tep, prováděli opakovaně ultrazvukové vyšetření a podávali infuzní terapii. Nicméně po těchto úkonech se stav této poškozené nelepšil, k výraznému zhoršení došlo za cca 2 hodiny, kdy následně musela být převezena RZS na vyšší zdravotnické pracoviště, kde ani přes původní optimistická vyjádření lékařů (MUDr. H., MUDr. I.) se nepodařilo poškozenou zachránit. I dle názoru odvolacího soudu nutno zdůraznit, že v nyní projednávané věci se jedná o výjimečnou věc a nebylo prokázáno, že by k takové události kdy na klinice XXXX, v minulosti došlo. Ojedinelost případu potvrzují i lékaři, kteří se na pokusu o záchranu poškozené H. podíleli ve Fakultní nemocnici Brno. Rovněž je důležité vyjádření znalce doc. MUDr. D., Ph.D., který uzavřel, že zkrátka obžalovaní ve chvíli, kdy se snažili zlepšit stav poškozené, nevěděli, s čím mají co do činění, a to s ohledem na absenci dalších možných vyšetření. Jak znalec doc. MUDr. D., Ph.D., tak i znalec doc. MUDr. F., CSc., se shodli na tom, že se jednalo o systémovou chybu spočívající v tom, že v rámci České republiky je možné provádět lékařské úkony na klinikách, které nejsou vybaveny natolik, aby byly schopné řešit (byť vzácně) případné vzniklé komplikace. I odvolací soud má za to, že oba obžalovaní činili v konkrétní okamžik vše pro to, aby se stav poškozené zlepšil. Nelze jim klást k tíži, že nerozpoznali u poškozené rozvíjející se diseminovanou intravaskulární koagulaci, neboť je to skutečnost, o níž ani vzdáleně nemohli uvažovat s ohledem na jejich stávající odborné zkušenosti i znalosti. Jak je zřejmé z připojeného spisového materiálu, ani na jiné klinice, kde došlo k podobné události, nikdo nerozpoznal závažnost stavu pacientek, z nichž některé byly propuštěny do domácího ošetření. Jak bylo znalci opakováno, medicína není exaktní věda. Co platí u jedné osoby, to u jiné platit nemusí. Bylo prokázáno, že oba obžalovaní poskytli shodnou péči oběma poškozeným, resp. u poškozené H. obžalovaní na její stav reagovali mnohem dříve, než u poškozené Š.. A ani tato včasnější reakce nezvrátila následek v podobě úmrtí poškozené. I podle názoru odvolacího soudu nelze vyloučit vliv použitého anestetika na průběh i stav zdravotního stavu obou poškozených, což nemohli obžalovaní vůbec předpokládat, a tudíž jim nelze klást k tíži následek v podobě úmrtí poškozené H. či vážné újmy na zdraví poškozené Š.. V tomto ohledu lze poukázat i na reakce dalších lékařů, kteří se podíleli na

záchraně života poškozené H. a na něž nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku rovněž odkazuje.

Pokud bylo poukazováno některými svědky či znalci na to, že v této věci prováděné ultrazvukové vyšetření není dostačující a přesné, pak naopak bylo prokázáno, že ultrazvukové vyšetření u poškozené Š. se závěrem o možném menším množství volné tekutiny v dutině břišní, se následně prokázalo i podrobnějším vyšetřením v Nemocnici Milosrdných bratří, resp. při revizní operaci. V tomto ohledu tedy nelze bez dalších důkazů zpochybňovat zkušenosti a znalosti obou obžalovaných v ultrazvukové diagnostice. A pokud tedy obžalovaní až do 13:45 hod. u poškozené H. nedetekovali volnou tekutinu v dutině břišní, lze takový závěr mít za prokázaný, neboť nebyl opakem vyvrácen. A rovněž nebylo nikterak vyvráceno tvrzení znalce doc. MUDr. D., Ph.D., který uvedl, že samozřejmě může dojít k náhlé změně stavu u pacienta ve chvíli, kdy se s tímto začne manipulovat. Nelze již zpětně prokázat, kolik volné tekutiny (krve) měla poškozená H. v dutině břišní ve chvíli, kdy byla volána RZS, ve chvíli, kdy RZS přijela se zpožděním, ve chvíli kdy poškozená byla převezena do Fakultní nemocnice Brno až do chvíle, kdy byla přeložena na operační sál. To, že se krev nesrážela a byl přítomen DIC, bylo prokázáno, nebylo však nikdy na jisto postaveno, proč tomu tak bylo, vzhledem k tomu, že nebyl potvrzen OHSS IV. stupně. S jistotou nebyl ani vyvrácen názor (např. znalce doc. MUDr. H.), že poškozená H. měla krev kontaminovanou a přes přístroj cell saver se jí tato opětovně vracela do těla. Vzhledem k absenci histologického vyšetření (bylo provedeno pouze toxikologické vyšetření) toto nelze jednoznačně vyvrátit ani potvrdit.

Odvolací soud ve shodě se soudem nalézacím tedy uzavírá, že na základě zjištěných skutečností lze jen těžko hledat spojitost mezi možná deletrující léčbou prováděnou obžalovanými na jejich klinice (ale stále léčbou, nikoli lhostejností, neopatrností či laxností) a smrtí poškozené H. a nedbalostní těžkou újmou na zdraví u poškozené Š.. Přitom u obou poškozených nebylo zjištěno, co nastalo jako první, zda DIC – diseminovaná intravaskulární koagulace, nebo zmiňovaný OHSS – ovariální hyperstimulační syndrom, ovšem nikoli až IV. stupně. Nejednalo se ze strany obou obžalovaných o žádné úmyslné či nedbalostní vědomé jednání, které by snad mělo vést ke způsobení následku, který jim státní zástupce přičítá, rozhodně mezi tím není dána přímá příčinná souvislost. Nebylo tak prokázáno jejich zavinění na vzniklém následku u obou poškozených.

Ve světle zjištěných skutečností pak nemohou obstát do jisté míry pochopitelné námitky státního zástupce uvedené v podaném odvolání. Naproti tomu odvolací soud za nepřipadnou považuje jeho námitku, že již od počátku dokazování v této trestní věci z jeho průběhu a způsobu jeho vedení bylo patrné, jak soud I. stupně, resp. rozhodující senát, na danou věc nahlíží a kam chce dokazování dovést. Přitom za celou dobu státní zástupce nevznesl jedinou námitku podjatosti pro vedení trestního řízení nalézacím soudem v rozporu s trestním řádem, ani nevznesl námitku na nedostatečnost obsahu protokolu pořízeného v hlavním líčení protokolující úřednicí s návrhem na jeho doplnění. Stran námitky státního zástupce o opakovaném rušivém přerušování jeho závěrečné řeči předsedkyní senátu odvolací soud po jejím celém přehrání zjistil, že se tak skutečně stalo, a to jedinou krátkou upřesňující větou ve 47. minutě jeho závěrečné řeči a pak v 63. minutě, kdy státní zástupce popisoval obecně situaci v českém zdravotnictví a od merita věci odbočoval, bylo předsedkyní senátu krátce konstatováno, že státní zástupce všechny ve věci provedené důkazy vlastně již zhodnotil. Poté státní zástupce již pouze zkonstatoval, že pro absenci právní úpravy v roce 2015 nebylo možno zažalovat též kliniku XXXX, jako právnickou osobu, s následným návrhem na právní kvalifikaci jednání obou obžalovaných podle podané obžaloby a s návrhem na uložení trestů u obou obžalovaných. Svoji závěrečnou řeč pak státní zástupce zakončil v 69. minutě. Podle názoru odvolacího soudu tímto dvojím zasáhnutím do až příliš rozvláčné závěrečné řeči státního zástupce nedošlo ze strany předsedkyně senátu k nezákonnému zásahu do práva státního zástupce na spravedlivý proces a k porušení rovnosti stran v hlavním líčení.

Po vyčerpání všech možných, dostupných a potřebných důkazů, když provedení ještě nějakých dalších důkazů státní zástupce navrhuje až nyní v odvolacím řízení, soudu I. stupně skutečně nezbylo nic jiného, než oba obžalované ohledně žalovaného skutku obžaloby zprostit.

S ohledem na ustálenou soudní praxi je třeba rovněž uvést, že pokud soud I. stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 trestního řádu, tzn. že je zhodnotil podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu, jednotlivě i v jejich souhrnu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám na základě svého přesvědčení by tytéž důkazy hodnotil s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. Nehledě na to, že se odvolací soud se závěry soudu I. stupně dostatečně podrobně odůvodněnými v napadeném rozsudku ve vztahu ke skutkovým zjištěním ztotožnil. Přitom z tohoto odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se soud I. stupně při stanovení svých závěrů o vině obou obžalovaných, resp. o pochybnostech o ní, řídil. Proto lze na ně v tomto směru kromě jiného odkázat.

Poněkud jiná je však situace ohledně zprošťujícího důvodu, který nalézací soud u obou obžalovaných zvolil. Jestliže jako zprošťující důvod použil ustanovení § 226 písm. a) tr. řádu, tj. že nebylo prokázáno, že se vůbec stal skutek, pro nějž jsou oba obžalovaní stíháni, pak s tímto stanoviskem se odvolací soud neztotožnil. Podle našeho názoru totiž je nepochybné, že totožnost skutku popsaného v obžalobě státního zástupce je zachována přinejmenším částí jednání obou obžalovaných (přeci prováděli oběma poškozeným zmíněný odběr vajíček a při projevených zdravotních problémech jim poskytovali odbornou lékařskou péči s následným transportem do vyšších zdravotnických zařízení), a vlastně i vzniklým následkem v podobě úmrtí poškozené H. a nedbalostní těžké újmy na zdraví u poškozené Š.. Proto je podle názoru odvolacího soudu v tomto konkrétním případě u obou obžalovaných přilehavější použít zprošťující důvod uvedený v § 226 písm. b) tr. řádu, tj. že na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem a doplněných soudem v žalobním návrhu označený skutek není ve vztahu k oběma obžalovaným trestným činem a není namístě věc vyřídit jinak.

Na základě uvedených skutečností proto odvolacímu soudu nezbylo, než napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušit a sám za splnění podmínek uvedených v § 259 odst. 3, odst. 4 trestního řádu nově rozhodnout tak, že oba obžalované opět zprostil zmíněné obžaloby pro skutek tam podrobně popsany, v němž státní zástupce spatřoval spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad 1.) a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku (ad 2.), avšak již podle § 226 písm. b) tr. řádu, neboť na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem i doplněných soudem v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b) cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1, 2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).

- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, musí být uvedeno (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání **činí 10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno 12. prosince 2019

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu

Vypracoval: Mgr. Petr Hlavina v. r.
soudce